

Svar på skriftligt spørgsmål om gatubrottslighet bland ungdomsgäng

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 237/2022 rd undertecknat av riksdagsledamot Vilhelm Junnila /saf:

Vilka åtgärder vidtar regeringen för att få bort de våldsamma gatugängen bland ungdomarna?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

I enlighet med statsminister Sanna Marins regeringsprogram fästs särskild vikt vid att förbättra människors säkerhet, att bereda sig för nya säkerhetshot och stärka trygghetskänslan. Regeringen har vidtagit flera olika åtgärder för att ingripa i de grundläggande orsakerna till de ungas våldsamma beteende. Enligt redogörelsen för den inre säkerheten håller man på att övergå allt mer till förebyggande åtgärder i myndigheternas verksamhet. Detta gäller även polisen, där det förebyggande arbetet har utvecklats bland annat med hjälp av särskild finansiering som beviljats av regeringen. Med tanke på förebyggandet av brott som begåtts av barn och unga och brytandet av straffkretsloppet är det viktigt att också stärka barnskyddets verksamhetsförutsättningar.

Utvecklingen av förorterna i Finlands största städer har fortsatt i enlighet med regeringsprogrammet i det nationella förortsprogrammet som genomförs 2020–2022. Förortsprogrammet som leds av miljöministeriet är ett verktyg för att ingripa i den socioekonomiska differentieringen av bostadsområden. Målet med programmet är en övergripande och långsiktig positiv utveckling av bostadsområdena, som ger invånarna välfärd och regionerna livskraft. I Åbo genomförs under projektets gång åtgärder som främjar utvecklingen av tre målförorter. Åtgärderna varierar från att inleda stora infrastrukturprojekt till mindre åtgärder som stöder boendetrivseln, säkerheten och gemenskapen. I Helsingfors finns det många åtgärder som planeras inom ramen för förortsprogrammet. Av de konkreta åtgärderna kan nämnas förnyandet av Övre Malms torg i Malm, förbättringen av metrostationernas gångmiljö i Mellungsby och förbättringen av omgivningen kring tågstationerna i Malmgård och Gamlas. I alla regioner utvecklas Me-skolverksamheten för att förebygga marginalisering bland barn och unga.

Skolans och undervisningens betydelse framhävs i regeringsprogrammet. Genom att stärka den utbildningsmässiga jämlikheten och minska skillnaderna i inlärning kan man förhindra att unga differentieras inom sin egen åldersgrupp och även i allmänhet i samhället. Man har identifierat

och ingriper i ojämlikhetsutvecklingen inom och mellan skolorna. ”Utbildning för alla – en jämlik början på studievägen; Småbarnspedagogiken program för att utveckla kvaliteten och jämlikheten 2020–2022” är ett exempel på regeringens åtgärder för att stödja skolorna. Utvecklingsprogrammet för 2021–2022 har beviljats 67,8 miljoner euro i finansiering för att stärka jämställdheten och jämlikheten inom utbildningen.

Hobbyer är ett effektivt sätt att öka individens samhörighet med gemenskapen och erbjuda unga positiva beteendemönster. Den positiva gruppbildningen som fritidsaktiviteterna erbjuder förebygger gängbildning. För att upprätthålla ett mångsidigt utbud av hobbyer har regeringen stött idrotts- och motionsföreningar genom att styra utvecklingsstöd för föreningsverksamhet till dem.

Ankarverksamheten är ett effektivt och etablerat sätt att rikta in samhällets tjänster och effektivisera informationsutbytet mellan myndigheterna. Ankarverksamheten är ett multiprofessionellt samarbete som fokuserar på att främja barns och ungdomars (under 18-åringar) välbefinnande och förebygga brott. Inom Ankarverksamheten söker man sådana lösningar på brottsliga symtom, med hjälp av vilka barnet eller den unga kan styras bort från det onda kretsloppet. I vissa situationer kan det också vara fråga om att styra den unga bort från ett gäng som betar sig våldsamt. Ankarverksamhet finns i alla polisinskränkta områden och de förstärks ytterligare. Det är särskilt viktigt att få fler psykiatriska sjukskötare till Ankarverksamheten. På så sätt säkerställs att ungdomarna får så enhetlig service som möjligt med så låg tröskel som möjligt.

Genom brottsbekämpning bidrar man till att gängbildning inte utgör en rekryterings- och tillväxtplattform för den organiserade brottsligheten. En så effektiv och snabb straffprocess som möjligt samt ett mångsidigt påföljdssystem som ingår i den är en del av det utbud av metoder för att påverka gängbildning. Helheten kompletteras av verksamhet som kan stödja den som vill lösgöra sig från gänget och hans eller hennes närmaste krets. Vid polisen i Helsingfors grundades redan 2018 en ungdomsgrupp som centraliserat utreder alla brott som begåtts av personer under 18 år i samarbete med den förebyggande verksamheten. En motsvarande utredningsgrupp för unga inledde sin verksamhet i mars 2022 även vid polisinskränkningen i Östra Nyland. Gemensamt för dessa utredningsgrupper för brott som misstänks ha begåtts av unga är att man tar den ungas situation under kontroll på ett övergripande sätt vid behov i samarbete med olika myndigheter. Vid polisinskränkningen i Sydvästra Finland inleddes den 1 januari 2022 en ny enhet för förebyggande verksamhet. Enheten och dess struktur är progressiva på riksnivå. Under den har samlats all väsentlig verksamhet i anslutning till det förebyggande arbetet, såsom omfattande förebyggande övervakning som särskilt fokuserar på unga, Ankarverksamheten, gatuövervakning av rusmedel och narkotika särskilt gällande barn och unga samt utredning av brott som begåtts av barn och unga.

Bostadsområdenas och skolornas säkerhet, hobbymöjligheter samt tillgången till samhällets tjänster är delar av en helhet genom vilken gängbildning kan bekämpas och dess skadliga effekter kan förhindras och minskas. De innehållsmässiga skillnaderna i delarna visar däremot att ansvaret för

att förhindra gängbildning ligger hos samhället och dess olika aktörer. Genom att bekämpa marginalisering och anhopad utsatthet förebygger man effektivt också gängbildningen. En central roll i detta arbete har myndighetstjänster med tillräckliga resurser och multiprofessionellt samarbete som styr den ungas livssituation i rätt riktning.

Helsingfors 20.5.2022

Inrikesminister Krista Mikkonen